

Diakonalt-teologisk blik på verdensmålene

Det var en sjælden vision, som verdens ledere i september 2015 vedtog i form af Verdensmålene for en bæredygtig udvikling. Siden da har de haft en lige så usædvanlig gennemslagskraft både herhjemme og globalt – ikke mindst hos unge.

Af Birgitte Qvist Sørensen, Generalsekretær, Folkekirkens Nødhjælp

Verdensmålene er på én gang udtryk for noget gammelt og noget nyt. Kampen mod fattigdom og sult, for fred og retfærdighed og beskyttelse af jordens ressourcer er langt fra ny – heller ikke set fra et kristent udgangspunkt. Tænk blot på Moselovens bestemmelser om jubelåret og profeternes opråb om retfærdighed.

Det nye er, at verdens ledere i samlet flok er gået foran med en så ambitiøs plan for en bedre og bæredygtig verden, der kan få afgørende betydning for kommende generationer. Det nye er også, at Verdensmålene ikke kun er internationalt diplomatisk håndværk på højt niveau. De er derimod resultatet af en lang proces, der gik forud for selve vedtagelsen. I løbet af to år bar repræsentanter for rige og fattige lande, for unge og gamle, etniske mindretal, sårbare grupper, regeringer, civilsam-

fundsorganisationer og religiøse samfund og mange flere deres viden om verdens tilstand, bekymringer, anfægtelser og håb frem for FN.

Således var både Kirkernes Verdensråd, Det lutherske Verdensråd og ACT Alliance, som Folkekirkens Nødhjælp er en del af, sammen med mange andre med til skabe visionen og sætte ambitionen. For som kristne og som kirker har vi noget at bidrage med. Vi har endda et ord for jorden og alt, som er derpå: Guds skaberværk.

»For som kristne og som kirker har vi noget at bidrage med. Vi har endda et ord for jorden og alt, som er derpå: Guds skaberværk.«

Skabelse og inkarnation

Skal vi i kirken beskæftige os med Verdensmålene og gennem undervisning skabe engagement om dem, kan det være nærliggende at tage et skabelsesteologisk udgangspunkt – jorden og dens ressourcer betragtet som Guds gode skaberværk, som vi som mennesker skal agte og er sat til at forvalte. Det giver rigtig god mening, især når vi fokuserer på målene om rent vand, klima, livet i havet og livet på land.

Men for mig at se skal vi gå til Verdensmålene gennem en bredere teologisk indgang.

Visionen for Verdensmålene tegner et billede af vores verden, som er en helhed, hvor vi som mennesker er indbyrdes afhængige, og hvor alle må bidrage. Visionen om en fremtid for alle er udfoldet i 17 bæredygtighedsmål, der nok kan opdeles i økonomiske, sociale og miljømæssige temaer – men stadig er indbyrdes afhængige. Teologisk set kunne vi sige, at det er verden betragtet som 'oikos' – vores fælles hus eller vores fælles jord, som vi bebor og skal forvalte sammen med hele Guds skaberværk. Det er den verden, som Gud lod sig føde ind i, og som Kristus satte spor i for os at gå efter. Som næstekærligheden ikke kender grænser, er Verdensmålene universelle – de er ikke kun for de stærke og privilegerede. I indledningen forpligter verdens ledere sig med udgangspunkt i hvert enkelt menneskes værdighed og »på vegne af de befolkninger, som vi tjener ...« til at arbejde utrætteligt på at opfylde målene inden 2030 med et løfte om, at »ingen vil blive ladet tilbage« ... og ... »vi tilstræber at nå dem, der er længst tilbage først«.

Når jeg læser denne stærke og inspirerende indledning, er det svært ikke at høre lignelsen om det vildfarne får (Matt. 18,12-14) klinge med i baggrunden sammen med ordene i verdensdommen (Matt. 25,40): »Alt hvad I har gjort imod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort imod mig«. Dette er Kristus inkarneret i hvert enkelt menneske.

»Verdensmålene sætter nye og andre ord på ansvaret for vores medmennesker og klode. I de 17 punkter bliver det meget konkret.«

Næstekærlighed og diakoni

Som kristne kan vi ikke komme uden om buddet om næstekærlighed, og som kirke kan vi ikke frasi-ge os diakonien som vores fælles tjeneste for mennesket i nød. Den hører med til det at være kirke.

Verdensmålene sætter nye og andre ord på ansvaret for vores medmennesker og klode. I de 17 punk-ter bliver det meget konkret: Fattigdommen skal afskaffes, alle mennesker skal kunne spise sig mætte hver dag, drikke rent vand og trække vejret i ren luft, derfor skal vi plante nye træer og være ansvar-lige i forhold til jordens ressourcer og klima. For at det skal kunne lykkes, må alle arbejde med – i partnerskab for handling – som det hedder i det sidste mål.

Som enkeltpersoner kan vi alle bidrage – unge som gamle. Som familie, skoleklasse eller konfir-mandhold kan vi gøre andet og mere, når vi handler i fællesskab. Og vores ledere må vi forpligte på at leve op til løftet, at ingen skal lades tilbage.

Håb i ord og handling

Verdensmål nummer 16 drejer sig om fred, retfærdighed og opbygning af stærke institutioner, der i logoet er symboliseret ved en due med et blad i sit næb og stående på en dommers hammer. Mange steder i verden, som er mærket af konflikt og undertrykkelse, er menneskers grundlæggende rettig-heder under voldsomt pres, og civilsamfundet har meget lidt plads at agere i. I disse lande er kirken ofte en af de eneste institutioner, som kan samle folk og kalde stridende parter sammen i bestræbel-serne på at stifte fred med retfærdighed. Det er en rolle, som vi måske ikke altid husker på, at kirken kan påtage sig, fordi vi lever i et samfund, hvor vores rettigheder er garanteret af lovgivning og andre samfundsinstitutioner. Hvor det ikke er tilfældet, kan kirken og andre religiøse samlingssteder stadig være dér, hvor mennesker henter mod og håb til fremtiden.

Diakoni er et gammelt ord, men Verdensmålene skaber en ny drivkraft – som børn og unge allerede har gjort til deres. Nu er det om at gribe den og tage den med ind i undervisningen og ud i verden.

Kirken & Verdensmålene

Folkekirkens Nødhjælp inviterer til et nyt flersogns- eller provstiprojekt, der inspirerer og engagerer til at arbejde med tro og bæredygtig udvikling.

Der tilbydes et programforløb for voksne i tre dele med oplæg, åben diskussion og refleksion:

Hvordan kan vi – og skal vi – som kirke tage del i arbejdet for Verdensmålene lokalt og i verden?

Programmet er tilrettelagt, så det kan gennemføres

- i provstiet
- på en højskoledag
- til samtalecafe
- i samarbejde på tværs af sogne

»Kirken & verdensmålene« formidles af en gruppe seniorfrivillige i Folkekirkens Nødhjælp, som med præste- eller undervisningsbaggrund har beskæftiget sig intensivt med Verdensmålene og været på studiebesøg i Uganda.

Kontakt og hør mere:

Finn Dyrhagen, seniorfrivillig projektmedarbejder,
finndyr@gmail.com, mobil 20 36 55 06

Birthe Juel Christensen, chefkonsulent Folkekirkens Nødhjælp,
bjc@dca.dk, mobil 29 70 06 32